

10/53

27 - 56

44

N V P T I I S
VIRI R E V E R E N D I
D O C T I S S . Q : D N . P A V L I S C H V -
B E R T I , E C C L E S I A E A P V D R O T -
t e n b u r g e n s e s D i a c o n i , S P O N S I :

G

P V D I C I S S . L E C T I S S . Q :
V I R G I N I S A N N Æ , V I R I
H O N E S T I S A M V E L I S E I C H L E R I
Civis Gorlicens. Filiæ, S P O N S A E ,
V O T A N V N C V P A T A A B A M I C I S .

G O R L I C I I

Apud Iohan. Rhamba. Anno Christi

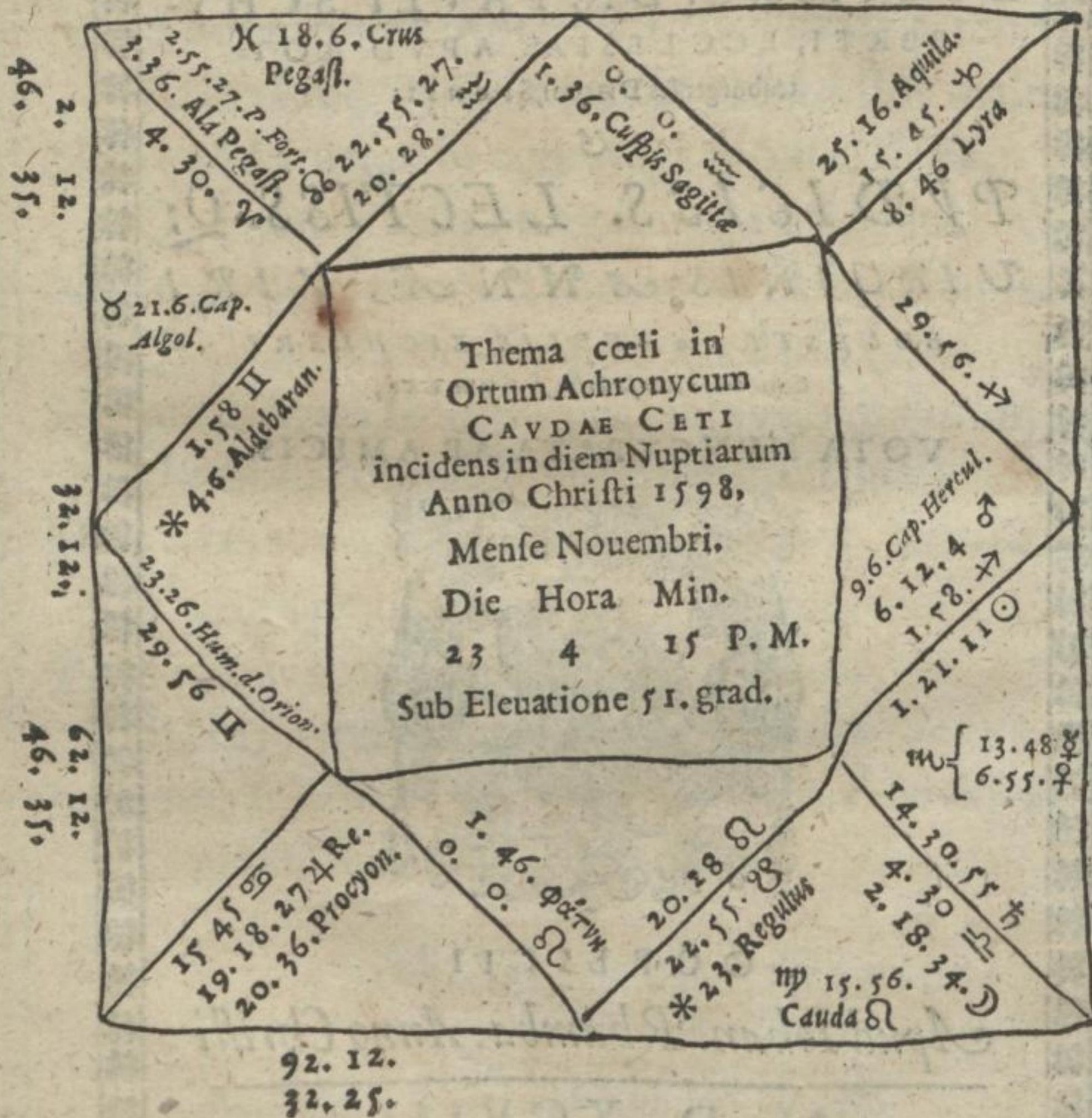
M . D . X C V I I I .

IDN 9046006

Sigis. a' Gendorf

Num. Polaris 32. 25
Asc: obliq. Aequat: 333. 12

A. R. M. C.
303. 12.

EPIGRAMMA

In Thema cœli directum ad Sponsos tempore celebratarum Nuptiarum.

LÆta dies tandem fausto sese extulit ortu:
Explet qua Sponsi Sponsa venusta moram.
Accipe Sponse tibi quæ spondeat æthere cœlum:
Quam faueant tædis astra benigna tuis!
Namq[ue] duces cœli superat: sceptrisq[ue] potitur
Iuppiter: hunc j[ec]quitur parua Lycisca comes:
Atq[ue] truci laxas Marti committit habenas:
Qui caput Herculeum feridus ense ferit.
Castor in Eoō centro cum fratre fideli
Surgit: & Aldebaran lustrat utrumq[ue] simul.
Lætus honore poli quæ fundit Aquarius urnam
Hac sibi falce Senex blanda theatra locat.
Phyllrides Martē fouet: ac Iouis obtinet arces:
Phæbus ubi æquoreo flumine mergit equos.
Hinc Præsepe domū extremā, noctemq[ue] profundā
Suscipit: hanc fului terga Leonis amant.
Ambit amicorum tandem Sors lubrica sedem:
Hanc umbra alarum Pegasus ipse tegit.

*Æde sed in sacra rutilans graue suscipit ultrò
Ægoceronq; fouet relligionis onus.
Non alias numeris naturæ aperire latentes
Venabor caussas: sorsq; quid ipsa ferat.
Sed nunc vota fero: plenis fortuna quadrigis
*Vt fluat: atq; absit lis inimicathoro.
Ergò det facilem cursum: mea vota secundet
Fova Deus: liber qui regit astra manu.**

I O C V S.

*In idem Thēma cœli, in quo excepto Marte
(qui & ipse motu primi mobilis in occasum ra-
piebatur) omnes Planētæ infra terram occul-
tabantur.*

*Fœdera firma thori cum Sponsus inire para-
ret:*

*Abscondit faciem quisq; Planeta suam.
Caussa subest: non est illos qui obseruet Alumnus:
Dinumeransq; vago vel notet orbe gradus.
Namq; simul totus se in Sponsam fudit Olympus:
Sponsus & axe suo speclat utrunq; Polum.*

*Gregorius Eichlerus Gorl. Verbi
diuini Minister in Patria, nouo
Affini omnia felicia & fausta
precatur.*

Ad Paulum Schubertum, Virum
reuerendum, Sponsum.

CEu chara est Sponso sua Sponsa: ecclesia Christo
Sic chara est, parili flagrat vterq; face.
Hoc ut scire queas, populumq; docere sequacem:
Ecce tibi Sponsum, candide Sponse, capis.
Obona coniugij schola, quæ quo flagret amore
Nos erga Christus, sola docere potest.
O inuisa Deo schola, quæ connubia damnat:
Nescit, qui nescit coniuga sacra, Dcum.

M. Mylius.

S P O N S E , C O L L E G A ,

PA V L E, quid hoc studij? dum Tu exemplaria sa-
Nocturnâ versare manu, versare diurnâ (cra
Instituis, populoq; rudi pia dogmata pandis:
Intentos libris oculos, animumq; frequenter
Diuidit A N N A tuos, (quâ vix formosior inter
Gorlicias, absit liuor, me iudice, Nymphas)
Diuidit: & non ingratâ Temole fatigat.
Scilicet hæc Superæ Mentismens, ordoq; sanctus:
Quæ de perpetuo C H R I S T I (mysteria magna!)
Coniugio, Sponsæq; suæ, sacra pagina verbis
Edocet, & dulci multùm solamine tractat:
Horundem simulacra domi Tibi vita iugalis

A 3 Suppe-

Suppeditet: castusq; Dei timor, atq; amor inde
Proueniens, animos vestros & pectora stringat.
Sæpius hæc igitur pia fœdera mente voluta:
Quâ vitam instituas, & erunt Tibi norma salubris.

*Jonas Schneider Gorl. Pastor
Ecclesiae Rottenburgensis.*

Halcyonia Ecclesiæ & Coniugij.

Dum furor hostilis Ponti consurgit in Istrum:
Quânam mente thori fœdera, Paulle, paras?
Dum fluuios superi infestat marus accola nostros:
Non metus est Christi pascere voce gregem?
Fallor an t̄ bruma licet intractabilis aura,
Parte aliquâ tacito corda timore leuat?
Frigidus hiberno veniens licet Aeolus antro
Fluctibus incumbens murmura cœcaciens:
Estq; fidens pelago minor: attamen æquora placas
Septenos cohicens carcere flabrides:
Dum Cœcis auis pendentibus aquore nidus
Incubat oua animans fœta calore suo.
Prouida Naturæ cura! id pietate meretur
Halcyone, constans usq; in amore paris.
Non certis Venerem petit, ut genus omne, diebus:
Oscula in expletus mutua iungit amor.
Haud lasciuia Venus rapere & ferre oscula cogit:
Prodere religio est, qua data prima, fidem.

Ardor

Ardor adeſt curè, duo pectora qualis adurit,
Si quæ iurârunt in sacra iura thori.
Quin & ubi grauior mas auo: alaq, volantem
Ferre negant: humeris ipsa marita subit:
Pastum gestat onus: nec pondere deficit unquam
Et nisi defunctum deseruisse potest.
Quid memorem tenera curam, quid proliſ amorem?
Fæta ubi concepta eſt: garrula tecta nouat.
Ore legit sollers spinas de fente marina:
Structa natat moles: ceu fluit unctaratus.
Instar haber nauis: tanto solidata labore
Ut lapidum, ut ferri temnatur aquæ minas.
Et ſic tutalatet: dum fætum excluerit ouis:
Aura filet: ſtrati marmoris unda filet.
Hac tibi credo animos addunt: dum verba Tonantis
Et ferere, & ſociam iungere, Paulle, iuuat.
Perge Deo gratias cælos augere colonis:
Halcyonum pacem vel tibi bruma feret.
Certate Halcyonum, Sponsi, vos inter amore:
Tutus & in medio marmore nidus erit.

M. Elias Cuchler nouo affini ſcrib.

D. Paulo Schubarto Sponſo.

DVM, Schubarte, ſecas diuini dogmata verbī
Recte: intrat thalamum virgo pudica tuum.
Hæc tam flamma potens, qua ſponsam amplexus es Annam,
Cui curæ Hebræo gratia, Sponse, ſono eſt.

Te.

Te, sponsamque tuam, ad Christi deducit amorem,
Quo vixtus, terris agmina sacra fouet.
Gratia dumque Annæ curæ est: en pectori lucet
Cum pietate fides; gratia in cre sedet.

M. FRIDERICVS PAPA Goyl.

¶ L I V D.

Natura certis ordinavit legibus,
Sua bestiis medicamina:
Sunt quæ medentur herbulæ Draconibus:
Sunt quæ medentur anguibus:
Sed quem suo Rex præliantem in prælio
Fecit Cupido saucium:
Non hunc Machaonis sagax industria,
Medela non Epidaurij
Curabit: Herbis non amor medicabilis:
Amoris isthoc symbolum est
Vetus simul: verissimumque idem ut vetus:
Breui recludam lemmate.
E cellulâ dum fortè solitarium
Educit Abbas filium.
Potentiorum permeasse dicitur
Nouus Emporus choragia:
Et inquilinos, tecta, vicos, sanctulo
Monstrasse sœcularium.
Ille oppidanos obſtupescit ordines,
Spectator insolens fori,

Ludos-

Ludosque dum perambulat theatraicos :
Et ciuium toreumata.
Quid hoc , pater , cursus quid iste Sphæricus ?
Quid hæc deambulatio ?
Quænam , inquit , isthæc per Deos animalcula
Oblonga , compta , blandula ?
Quæ pollulant subinde cuncta Ægyptio
Fragrantiora Cinnamo ?
Et quid columbatim data isthæc oscula,
Mollesque morsiunculæ ?
Sicille : plura iam volentem dicere,
Deuotus alter excipit.
Quin hosce , fili , queis teneris anxius ,
Relinque vanis ANSERES .
Nos in cauatis montium recessibus ,
Celebrabimus Deum sacris .
Sub hæc puer iam non , vt antè , Cælites
In vota sanctulus vocat :
Sed intimis , nouo crurore saucius ,
Fibris honorat ANSERES .
Miratur insitum pater venis malum ,
Quid iste pallor luteus !
Quid illa non virilis ciulatio :
Et offa vix tegens cutis !
Mox dulciora melle dulci gramina ,
Dapesq; inemptas excoquit ,

B

Seplasi-

Seplasiarium mederier malo
Si fortè possit Pharmacon.
Herbis at ille lecta de pinguisimis,
Nil curat æger fercula :
Sed ingemens ter alta dat reciprocis
Singultibus suspiria :
Quid hanc, pater, parabis ægritudinem?
Coctis fugare floribus !
Incendium hoc fecere, qui queunt idem
Delere, CIVIVM ANSERES.
Miraris ista, PAULUS, forsan ludicra
Ineptiasq; sanctuli !
Et his tamen torqueris ipsus ignibus
Flammisq; totus astuas :
Quas ut suis restinguat, ANNA, riuulis
Et imbris riget caput :
Sanetq; vulnus hoc suis amoribus,
Et osculis reciprocis :
Illam tibi diu Iehoua prosperam,
Nec absq; prole, sospitet.

Mauritius Prætorius Fidr.

ΓΑΜΗΛΙΟΝ.

Qi seruire sacris, negat, & cum coniuge iuxta
Viuere posse : De o viuere posse negat.
Namque De o, nisi iussa De i, legesque secutus
Natura impressas, viuere nemo potest :

Addo

*Adde, quòd inuisum cunctis mortalibus illud,
Esse hominem, ac ut homo viuere nolle, fuit.
Ergo eum censes quidquam rationis habere,
Cælibe qui vitâ viuere posse putat?
Cum sancta ipsa TRIAS, hominem dum condidit, illum
Dixerit haud solum viuere posse sibi.
Et natura parens ex solo nil creet Ente,
Sed duo gignendis entia rebus amet.
Vidit ut hæc sapiens & honesti indaga vetustas,
Subiecit licito libera colla iugo.
Coniugij leges, non interdicta, parandus
Imposuit, spacijs iussa subesse suis.
Quenam igitur rabies agitat vesana Papistas,
Cælibe qui vitâ viuere posse putant?
Nec Satan impuris impurus suavit, ut ausint
Cælibe sub vitâ velle placere DEO:
Quæcælebs adeò vita est, ut Iulia sapè
Lex illi pænis vix satis esse queat.
Attibi, SPONSE, animo melior sententia sedit,
Legitimo subdis qui tua colla iugo;
Et PAVLI sequeris diuina oracula, cuius
Doctrinam, officium, & nobile nomen habes:
Doctrinam PAVLI amplexum te nemo negabit,
Qui te cunque tori vincla subire videt.
Officium PAVLI, fatis felicibus orsus,
Quando doces populum cœlica verba, geris.*

Nobile nomen habes de P A V L O , aliena sed haec est
Laus, propriâ, P A V L U M dilige, clarus eris.
Siq; dein perges vigili conamine cæpium
Urgere officium, vel sacra verba sequi,
Non tibi defuerint D E V S & fortuna, nec hostes
Coniugij metues, lucrauè parua feres,
Quin mage te Sponsamque tuam sic adseret aether,
Ut sit prole torus diues & ære domus:
Ei quacunq; pijs bona sunt speranda, daturum
Ex animo vobis spero, precorq; D E V M .

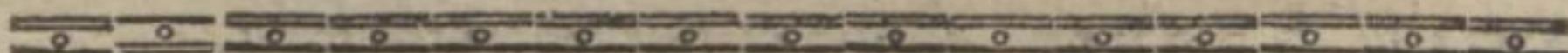
Quod honoris & amoris ergò
illis dicabat

JOHANNES PHILIPPI Frid-
landensis, LL. Stud.

Chronodistichon.

Tertia q Vâ f Verat LVX & b Is Dena N o V e M br Is
Sponset Vo stabat sponsa Venusta toro.

I. PHILIP. Fr.

xgrovotgásixop, ex quo radix quadrata extracta ostenderit numerum
anni, supra sesqui millesimum.

Tertia VIX & LVX b Is Dena N o V e M br Is In I bat:
Q Van Do, PaVLe, tVo IVng It Vr Anna toro.
HæC Vot I sI t sVMMa MeI : Det MI t I a MI t Is
TeMpora ConIVgII, qVI Dare CVnCta potest.

IOANNES BIBERVS
Gorl. Lusat.

A L I V D.

V T D E v s, huius vbi mundi compleuerat orbem
Factaq; quæ vellet, contemplans omnia bina

Adamum socia absq; tamen, solumq; tuetur,

Id ratus haud æquum, D I X I T, Nate optime, vitæ

D I X I T.

Adamo sociam, comitemq; parabimus: vt ne

Cogatur solus desertam ducere vitam.

Ergo sopore viri perfudit membra, dolorem

Coctæ ex ruptura ne persentisceret vllum.

Dum sic è toto proflaret pectore somnum

Adamus, lateri costam decerpit Ioua:

Iude struens illi sociam, vacuumq; recludit

Carnelocum, ne quod remaneret corpore signum.

Sic te P A V L E D E V S quoq; solum degere vitam

Esseq; desertum haud voluit: sed secula n cndum

Quando essent (etenim sunt cognita facta Iehouæ

Orbis ab exortu) D I X I T, tibi, P A V L E, puellam

Connubio iungam, formâ virtuteq; pulcram.

Quæ non costa viri, sed pars de corpore Nati,

Dilecti fuerit, proprio quam sanguine iunxit,

Ipse sibi, vitam quando diffudit in auras.

Et veluti Adamo decerpitam corpore costam

A D D V X I T.

A D D V X I T sociam vitæ, thalamiq; futuram.

Haud aliter tibi, P A V L E, sacras A D D V C I T ad aras

A N N A M, non Iuno, cui vindicta iugalia curæ

Impia gens hominum credit, verum D E V S ipse,

Solus coniugij qui fautor & autor habetur.

Illius auspicio tibi confociatur ad aras

Fida coadiutrix vitæ, medicamen amoris,

Rebus in aduersis portus, spes vna salutis.

Et tandem veluti primis est F A V S T A precatus

B E N E D I X I T.

Terricolis, mandans fœcundos crescere multam

Insobolem, mundiq; plagas complere patentis.

Sic quoq; Ioua D E V S multa vos prole beabit,

Et longa sobolis faciet destirpe nepotes

Aspicere, & sicut Psaltes canit, omnia vobis

Prospera donabit, fuerit dum vita superstes.

B 3

Hæc

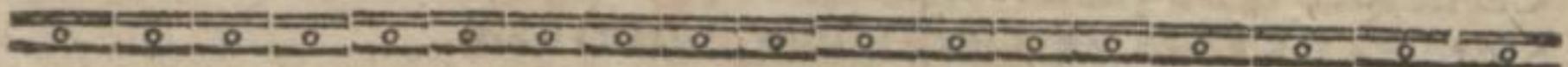
{ Hæc precor ex animo vobis, mea vota secundet
Et pater, & Natus, Natique patrisque sacratum
Spiramen. Fiet modò confidamus Iovæ.

A L I V D.

Felix coniugium, si te iungente, Iehova,
Conueniunt Sponsus, sponsaque casta thoro.
Ergò P A V L E tuum felix erit, Anna Iehovæ
Namque tibi auspicio, consilioque venit.
Ergò nec A N N A tuum infelix, quando tibi eodem
Auspice Schubertus ducitur in thalamum.

F.

Elias Bartschius Gorl. benèprecatus.

A L I V D.

SIC est: Natura vestigia fida secutus
Cum sociâ thalamum, P A V L E, subire paras.
Cernis; vt adproperet, glaciemque, geluque minetur
Tristis Hiems, niueo tecla vapore caput.
Adspicis; vt nidum volucres, genus omne ferarum
Abdita per terras queritet antra sibi.
Iam moranulla Tibi: properat tibi turbida Fata
Tempestas: nidum queris & ipse tibi.
Adiungis sociam lateri; sociamque bonorum
Atque mali: est idem nodus utrique, torus.
DI faciant: hunc ne turbet vis improba nidum:
Cum fido tutus compare Turtur agat.
Plana loquar: vestris adspirent Numinia tedi,
P A V L E: nec infestent Fata sinistra torum.
A N N A tibi multos viuat feliciter annos:
Nec, ceu canna leuis, morte perempta cadat.
Exulet à vobis lacero discordia peplo:
In vestro sedem pectori figat Eros.
Hinc annis tacite labentibus, agmine multo
Ad vestros ludat parvula turba pedes.

ETCOPULIO-

Eteo μηδενη μεροστιχος.

BIS Den I so Les Vb I, tern Vs & aXe NoVeMbrI
I ret, IV bert I IV ng It Vr ANNA toro.

*Amoris & benevolentiae ergo fundebat
Tobias Aletner Leob-Schuciensis SiL.*

N O V I S S P O N S I S.

*F*elix, & nimirum felix, vereque beatus
Sponsus es, arbitrio, PAUL E probite, meo.
Si quæris, dicam: tibi iungitur ecce marita
A N N A, bona, & prudens, pulcra, pudica, pia.
Iure quidem felix, cui fato adducitur Vxor;
Quæ laudem castæ virginitatis habet.
Felicem te ergo cernis: cum sifit ad aras
Quam cupis, atq; optas: accipit, Sponsus eris.
Exige cum sociâ longeui Nestoris annos:
Hoc precor: omnipotens det rata vota DEVS.

*Honoris & amicitiae ergo Faciebat Elida
Puhelmayr Schonbergerensis. L.S.*

PAVL V S SC V E B A R T V S

Hinc Anagramma.

ARS PLVS AVSV. CVBET.

*Q*uestum est: Valeat magis ARS, Galeatne vel AVSV?
Sifit habenda sacra concio in ade VIRO,
Plus valet arte ausus; clamat de fece populi
Praua cohors, arti turba inimica bona.
AVSV PLVS Valeat ARS. Index doctissimus huius
Litis erit Sponsus, qui sacra festa parat.
Non hunc AVSV iners ad Christi pulpita duxit:
Sed dignum ARS, pietas reddit & alma FIDES.
AVSV PLVS Valeat ARS: CVBET hac vox ergo sepulta,
Qua vult AVDACEM: non amat ART E grauem.
Samuel Eichlerus Gorl. Frater Sponsæ nouo
Affini suo gratulabundus F.

F I N I S.

Oberlausitzische Bibl. Görlitz

1006923 3